

Χίον, Μιχαήλ Σοφιανὸν δὲ¹ ὑπάρχει πληροφορία τις, διε ἔγραψε διάφορα ἐπιγράμματα² ἐκ τούτων δμως τὰ γνωστὰ εἰναι δλιγάριθμα. Τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Μιχ. Σοφιανοῦ, δοποῖος οὐδεμίαν συγγένειαν ἔχει μὲ τὸν ἐπανειλημμένως προμνημονευθέντα Νικόλ. Σοφιανὸν τὸν Κερκυραῖον, εἰναι ἀγνωστον. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Παταύου, ἐκμαθὼν τελείως τὴν ἀρχαὶαν Ἑλληνικήν, τὴν λατινικήν καὶ τὴν Ἰταλικήν. Κατὰ τὸ 1563 διδάσκει εἰς τὸ αὐτὸ Πανεπιστήμιον τὴν Ἑλληνικήν, ἐνῷ ἀπὸ πολλοῦ ἥδη εἶχεν ἀποκτήσει τὴν φήμην σπουδαῖου σοφοῦ. Διεκρίνετο κυρίως ὡς κριτικός, οἱ δὲ διασημότεροι φιλόλογοι τῆς ἐποχῆς του ἀπηνθύνοντο πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ἔξηγησιν σκοτεινοῦ τινος χωρίου ἢ διὰ τὴν λύσιν δυσκολίας τινὸς γραμματικῆς ἢ παλαιογραφικῆς. Τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν του, τῆς δοποῖας δείγματα παρέμειναν αἱ διορθώσεις του εἰς τὰς ἐπτὰ τραγῳδίας του Αἰσχύλου, τὰς ἔκδοθεισας ὑπὸ τοῦ Fr. Robortelli κατὰ τὸ 1552, καὶ ἡ εἰς τὴν λατινικὴν μετάφρασις τοῦ «Περὶ ψυχῆς» τοῦ Ἀριστοτέλους μετὰ τῶν σχολίων τοῦ Ἰσπανοάραβος φιλοσόφου Ἀβερρόη³, περιεκόσμουν καὶ πολλὰ ἡθικὰ προτερήματα, ὡς ἑτόνισαν ἴκανοι ἐκ τῶν γνωρισάντων αὐτὸν συγχρόνων του λογιών, Ἐλλήνων καὶ Ἑλένων. Ἐνεκα δὲ τῆς φήμης του ταύτῃ τὸν προσέλαθε καὶ δοὺς τῆς Σαβοΐας ὡς διδάσκαλον τοῦ υἱοῦ του⁴. Ὑποδειγματικαὶ διὰ τὴν καθαριτητα του ὅρους καὶ τὴν βαθεῖαν γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς εἰναι αἱ ἀνέκδοτοι μένουσαι εἰσέτι ἐπιστολαὶ του. Ἐκ τῶν δλιγίστων για-

1. Βιογραφικαὶ πληροφορίαι περὶ τοῦ Μ. Σοφιανοῦ εἰς: 'Ἀλεξ. Βλαστοῦ, Στακί, ἐν Ἐρμούπολε: 1840. Τομ. Β' σελ. 86—7.—Ἐλληνομνήμων σελ. 263—4.—Κ. Σίθας: α', 177—8.—E. Legrand: α', 1, II, 168—176.

2. Fabricii: Bibliotheca Graeca, tom. XI. p. 714.

3. Τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ Μ. Σοφιανοῦ ἔξεδθη μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς Ἐνστίαν 1574.

4. 'Ἡ πρόσληψις αὕτη τοῦ Μιχ. Σοφιανοῦ ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Σαβοΐας ὡς διδάσκαλον τοῦ υἱοῦ του Ἰωᾶς νὰ ὁρφείσται περιεσσότερον εἰς λόγους, δυναμένους νὰ χαρακτηριζθοῦν ὡς διπλωματικοὶ: 'Ο Σουλτάνος Σελίμ, Β', ἀποφασίσας ν' ἀρχιρέασῃ ἀπὸ τούς 'Ἐνετούς τὴν νῆσον Κύπρον, ἡθέλησε νὰ ἔχῃ ὡς πρόφασιν τὴν εἰς αὐτὸν μεταβολήσιν τῶν ἐπὶ τῆς νῆσου δικαιωμάτων τοῦ οἰκου τῆς Σαβοΐας. Διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διε ἔγκυθη ἀλληλογραφία μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ δουκεῖος διὰ μέσου τοῦ Μ. Σοφιανοῦ, τὸν δοποῖον δοὺς προσέλαθεν ὡς διδάσκαλον τοῦ υἱοῦ του, ἵνα πληροφορηθῇ τὰ κατά τὴν Ἀνατολὴν πράγματα. Πέραν δμως τῆς ἀλληλογραφίας ταῦτης οὐδέποτε

